

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ КИЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«15» листопада 2018 року

№ 60/91-рк/к

м. Київ

ПП «Темп 2011»

просп. Гагаріна, буд. 244, м. Харків,
61009

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, усунення причин виникнення порушення і умов, що йому сприяють

На виконання доручення Антимонопольного комітету України від 02.05.2018 № 13-01/281 Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) здійснює дослідження стосовно наявності в діях суб'єктів господарювання, які полягають у поширенні аптечними закладами інформації, зокрема «Соціальна аптека», «Оптові ціни», «Економ Аптека», «опт торг», «Аптека найкращих цін», «проверь лучшую цену», «Копейка Цены как в Интернете», «Аптечный пункт социальный для всех» «Низькі ціни* гарантія якості», «Аптека отличных цен» тощо, ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції.

Крім того, на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 25.07.2018 № 3-02/571 Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) здійснило розгляд заяви Михайлюк Тамари Іванівни б/н (вх. Відділення від 26.07.2018 № 60-01/96-АМ) щодо наявності в діях Приватного підприємства «Темп 2011» (надалі – ПП «Темп 2011», Підприємство) ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції (надалі – Заяви).

Так, під час аналізу матеріалів Заяви, встановлено, що ПП «Темп 2011» на фасаді аптечного закладу, що розташований за адресою м. Черкаси, вул. Сумгайтська, 24/3 розміщує інформацію «Аптека низькі ц... №1», «Шукаєте НАЙНИЖЧІ ЦІНИ? ЗАЙДІТЬ ТА ПОРІВНЯЙТЕ» (див. фотокопію).

Фотокопія. Фото фасаду аптеки Підприємства по вул. Сумгайтська, 24/3, в м. Черкаси

Також, у ході здійснення зазначеного дослідження та аналізу матеріалів Заяви Відділенням встановлено наступне.

Відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань ПП «Темп 2011» є юридичною особою, зареєстрованою Департаментом реєстрації Харківської міської ради, ідентифікаційний код юридичної особи – 37460408. Місцезнаходження юридичної особи 61009, м. Харків, просп. Гагаріна, буд. 244.

Одним із видів діяльності Підприємства за КВЕД 2010 є:

47.73 Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах.

Таким чином, Підприємство у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

Пунктом 3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929 (надалі – Ліцензійні умови), дія яких поширюється на всіх суб'єктів господарювання, зокрема на зареєстрованих в установленому законодавством порядку юридичних осіб незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, фізичних осіб – підприємців, які провадять господарську діяльність з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), визначено терміни, що вживаються у цих Ліцензійних умовах, зокрема:

- аптека – заклад охорони здоров'я, основним завданням якого є забезпечення населення, закладів охорони здоров'я, підприємств, установ та організацій лікарськими засобами;

- аптечний пункт – структурний підрозділ аптеки, який створюється у лікувально-профілактичних закладах та функціонує разом з аптекою відповідно до Ліцензійних умов, основним завданням якого є забезпечення населення лікарськими засобами шляхом здійснення роздрібною торгівлі;

- аптечний склад (база) – заклад охорони здоров'я, основне завдання якого полягає в забезпеченні лікарськими засобами інших суб'єктів оптової або роздрібною торгівлі, закладів охорони здоров'я та виробників лікарських засобів шляхом здійснення ним оптової торгівлі;

- аптечні заклади – аптечні склади (бази), аптеки та їх структурні підрозділи.

За інформацією, яка наразі розміщена в Реєстрі місць провадження діяльності з оптовою та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, Підприємство здійснює діяльність з роздрібною торгівлі лікарськими засобами та виробами медичного призначення через мережу аптечних закладів, які йому належать, зокрема:

Назва аптечного закладу	Адреса аптечного закладу
Аптека "КАМСЬКА"	м. Харків, вул. Камська, 1
Аптека №1	м. Харків, вул. Полтавський Шлях, 148/2
Аптека "НАТАЛКА"	м. Харків, вул. Гвардійців-Широнінців, 108
Аптека "Нові будинки"	м. Харків, проїзд Стадіонний, 11/2
Аптека "Пролетарська"	м. Харків, пр-т Московський, 276-Б
Аптека №8 "Енергетична"	м. Харків, вул. Енергетична, 1
Аптека №11 "Пролетарська №2"	м. Харків, пр-т Московський, 299
Аптека №12	м. Харків, площа Повстання, 1
Аптека №13	Харківська обл., смт Нова Водолага, площа Кооперативна, 15
Аптека №15	м. Харків, площа Повстання, 5/6
Аптека №17	м. Харків, вул. Ощепкова, 3
Аптека №19	м. Харків, пр-т Косіора, 81
Аптека №20	м. Харків, вул. Грицевця, 29
Аптека №22	м. Харків, вул. Яроша Отакара, 21
Аптека №24	м. Харків, пр-т Гагаріна, 72
Аптека №25	Харківська обл., смт Кегичівка, вул. 1 Травня, 1 Г
Аптека №26	м. Харків, пр-т Гагаріна, 127-А
Аптека №27	м. Харків, вул. Валдайська, 26
Аптека №29	м. Харків, Салтівське шосе, 262
Аптека №4	Черкаська обл., м. Умань, вул. Тищика, 25
Аптека №30	Чернігівська обл., м. Прилуки, вул. Київська, 94

Аптека №33	м. Харків, вул. Яроша Отакара, 25-А
Аптека №31	м. Чернігів, пр-т Перемоги, 82
Аптека №34	м. Хмельницький, вул. Пілотська (вул. 60 років СРСР), 1
Аптека №35	Хмельницька обл., м. Волочиск, вул. Незалежності (вулиця Кірова), 64а
Аптека №38	м. Харків, пр-т Московський, 190/1
Аптека №39	м. Харків, вул. Гвардійців-Широнінців, 88-а
Аптека №40	м. Харків, вул. Велозаводська, 38-А
Аптека №43	м. Харків, пр-т Московський, 306
Аптека №41	м. Харків, вул. Гвардійців Широнінців, 83/26
Аптека №46	Черкаська обл., Чорнобаївський р-н, смт Чорнобай, вул. Центральна, 222а
Аптека №45	м. Черкаси, б-р Шевченка, 345/10
Аптечний склад №1	м. Харків, Білостоцький в'їзд, 3
Аптека №48	м. Харків, б-р Сергія Грицевця, 2
Аптека №49	Чернігівська обл., м. Ічня, вул. Воскресінська, 28
Аптека №50	м. Чернігів, вул. Ринкова, 10
Аптека №51	Полтавська обл., м. Пирятин, вул. Соборна, 16
Аптека №52	Черкаська обл., м. Умань, вул. Тищика, 23
Аптека №54	м. Черкаси, вул. Сумгайтська, 24/3
Аптека №53	м. Чернігів, вул. 1-го Травня, 167
Аптека №55	Черкаська обл., смт Драбів, вул. Центральна, 32
Аптека №57	Харківська обл., Харківський р-н, м. Мерефа, вул. Дніпропетровська, 218
Аптека №56	Черкаська обл., м. Черкаси, вул. Грузиненка, 2
Аптека №58	Хмельницька обл., м. Полонне, вул. Українки Л., 212
Аптека №59	Харківська обл., смт Нова Водолага, вул. Кооперативна, 3
Аптека №61	Хмельницька обл., м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 80
Аптека №62	м. Чернігів, вул. Музична, 2
Аптека №64	м. Харків, пр-т Гагаріна, 82
Аптека №63	м. Харків, вул. Ощепкова, 1
Аптека №60	Черкаська обл., м. Золотоноша, вул. Новоселівська, 2-г, прим. 2,3
Аптека №65	м. Черкаси, вул. Смілянська, 40
Аптека №67	м. Харків, вул. Грицевця, 35
Аптека №66	м. Харків, вул. Харківських Дивізій, 19

В ході розгляду Заяви Відділення направило вимогу про надання інформації до ПП «Темп 2011».

Листом від 31 серпня 2018 року Вих. № 207.08 (вх. Відділення від 04.09.2018 № 60-01/3092) Підприємство повідомило, що перед розміщенням зазначених у Заяві написів ПП «Темп 2011» не проводило маркетингових досліджень та не здійснювало моніторинг цін конкурентів.

Також Підприємство зазначило, що написи «Аптека низькі ц... №1», «Шукаєте НАЙНИЖЧІ ЦІНИ? ЗАЙДІТЬ ТА ПОРІВНЯЙТЕ» розміщені в якості інформаційного повідомлення.

Крім того, напис «Шукаєте НАЙНИЖЧІ ЦІНИ? Зайдіть та порівняйте!» є коротким рекламним виразом, у стислому виді, що викладає основну рекламну пропозицію, а напис «Аптека низькі ц...№1» це вивіска аптечного закладу, яка вказує на його вид та найменування.

Отже, ПП «Темп 2011» розміщує на фасаді аптечного закладу, що розташований за адресою м. Черкаси, вул. Сумгайтська, 24/3, зокрема вивіску «Аптека низькі ц... №1» та зовнішню рекламу з інформацією «Шукаєте НАЙНИЖЧІ ЦІНИ? ЗАЙДІТЬ ТА ПОРІВНЯЙТЕ». При цьому, за повідомленою Підприємством інформацією, даний аптечний заклад розпочав працювати з 18.05.2018.

Проте, зазначена інформація, зокрема «Аптека низькі ц... №1», «Шукаєте НАЙНИЖЧІ ЦІНИ?» може сприйматися покупцями, як інформування про цінову політику, стимулювати їх до здійснення покупки саме в аптечних закладах Підприємства, та може призвести до введення в оману споживачів шляхом створення у них хибного уявлення про рівень цін на лікарські засоби та вироби медичного призначення в аптеках Підприємства, порівняно із цінами на аналогічні товари в аптечних закладах конкурентів останнього. Тому, такі дії ПП «Темп 2011» можуть надавати переваги останньому перед іншими суб'єктами господарювання на ринку реалізації лікарських засобів та виробів медичного призначення.

Пунктом 161 Ліцензійних умов визначено, що на фасаді будівлі, в якій розміщується аптечний заклад, установлюється вивіска із зазначенням виду закладу, на видному місці

перед входом до аптечного закладу розміщується інформація про найменування ліцензіата, режим роботи аптечного закладу.

На вивісці та зовнішніх рекламних конструкціях аптечного закладу дозволяється, крім використання позначення виду аптечного закладу, розміщувати найменування ліцензіата, найменування аптечного закладу та/або знака для товарів і послуг (логотипа), який належить ліцензіату на законних підставах, за умови, що найменування ліцензіата, найменування аптечного закладу та/або знак для товарів та послуг (логотип) не містить:

- вказівки щодо рівня або іншої ознаки цін, яка може вплинути на наміри споживача щодо придбання товарів у такому закладі;

- інформації, що може вводити споживача в оману, про орієнтованість аптечного закладу на обслуговування певних соціальних груп населення;

- порівняння з іншими аптечними закладами.

Контроль за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929 здійснює Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками.

В своїй діяльності Антимонопольний комітет України взаємодіє з іншими державними органами та інформує органи державної влади про виявленні порушення законодавства.

Відповідно до пункту 14 статті 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» голова територіального відділення Антимонопольного комітету України має зокрема, повноваження вносити до органів виконавчої влади обов'язкові для розгляду подання щодо анулювання ліцензій, припинення операцій, пов'язаних із зовнішньоекономічною діяльністю суб'єктів господарювання, у разі порушення ними законодавства про захист економічної конкуренції.

Розміщення на фасадах аптечних закладів ПП «Темп 2011», вивіски «Аптека низькі ц... №1», та рекламної інформації «Шукаєте НАЙНИЖЧІ ЦІНИ?» може вплинути на наміри споживача щодо придбання товарів у відповідному закладі, та свідчить про порушення Підприємством пункту 161 Ліцензійних умов, оскільки зазначена інформація, що розміщується на фасадах та/або зовнішніх рекламних конструкціях аптечних закладів Підприємства, вказує на рівень цін.

Так, в ході вищезазначеного дослідження Відділенням було проведено опитування потенційних покупців лікарських засобів щодо сприйняття ними інформації, яка розміщується на фасадах (зовнішніх поверхнях будинків) аптечних закладів, під час якого опитано 100 споживачів різних вікових (від 17 до 84 років) та гендерних груп. За результатами опитування встановлено, що інформація, яка розміщується суб'єктами господарювання на фасадах аптечних закладів, зокрема: «Аптека низьких ц...» переважною більшістю споживачів сприймається як така, що вказує на рівень цін в аптечному закладі та впливає на намір споживача придбати лікарські засоби саме в цих аптечних закладах, а не в інших аптечних закладах, на фасадах яких розміщено лише вивіску «Аптека».

Отже, розміщення на фасадах та зовнішніх поверхнях будинків (приміщень) аптечних закладів Підприємства, а також у зовнішній рекламі інформації «Аптека низькі ц... №1», «Шукаєте НАЙНИЖЧІ ЦІНИ?» та/або будь-якого іншого виду інформації, яка має вказівки щодо рівня цін або іншої ознаки цін, може стимулювати споживачів (покупців) до здійснення покупки саме в аптечних закладах ПП «Темп 2011» та такі дії Підприємства є проявом недобросовісної конкуренції, що полягає у поширенні інформації, яка вводить в оману, та може вплинути на наміри споживачів (покупців) щодо придбання лікарських засобів в аптечних закладах цього суб'єкта господарювання.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про рекламу» зовнішня реклама - це реклама, що розміщується на спеціальних тимчасових і стаціонарних конструкціях - рекламоносіях, розташованих на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, на елементах вуличного обладнання, над проїжджою частиною вулиць і доріг; недобросовісна реклама – це реклама, яка вводить або може ввести в оману споживачів реклами, завдати шкоди особам, державі чи суспільству внаслідок неточності, недостовірності, двозначності, перебільшення, замовчування, порушення вимог щодо часу, місця і способу розповсюдження.

Навіть за умови відповідності змісту реклами вимогам частини 3 статті 8 Закону України «Про рекламу», зазначена реклама може бути визначена як недобросовісна.

Згідно зі статтею 10 Закону України «Про рекламу», недобросовісна реклама забороняється. Відповідальність за недобросовісну рекламу несе винна особа. Рішення щодо визнання реклами недобросовісною приймають державні органи, визначені статтею 26 цього Закону.

Відповідно до статті 26 Закону України «Про рекламу», контроль за дотриманням законодавства України про рекламу здійснюють у межах своїх повноважень, зокрема Антимонопольний комітет України - щодо дотримання законодавства про захист економічної конкуренції. Крім того, відповідний орган державної влади має право вимагати від рекламодавців, виробників та розповсюджувачів реклами усунення виявлених порушень вимог законодавства, приймати рішення про визнання реклами недобросовісною.

Статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», визначено, що поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товару на ринку.

Отже, поширення на зовнішніх поверхнях будинків (фасадах) аптечних закладів ПП «Темп 2011» вивіски «Аптека низькі ц... №1» та у зовнішній рекламі інформації «Шукаєте НАЙНИЖЧІ ЦІНИ» та/або будь-якого іншого виду інформації, яка має вказівки щодо рівня цін або іншої ознаки цін, може вплинути на наміри споживача щодо придбання товарів у такому аптечному закладі та, відповідно надавати Підприємству неправомірних переваг у конкуренції, зокрема ПП «Темп 2011» може посилити свою конкурентну позицію не завдяки власним досягненням, а шляхом поширення неповної, неточної, неправдивої інформації про особливості реалізації товарів в аптечних закладах Підприємства.

Таким чином, дії ПП «Темп 2011», які полягають у поширенні інформації, що має вказівки на рівень цін або іншої ознаки ціни, в тому числі «Аптека низькі ц... №1», «НАЙНИЖЧІ ЦІНИ», у зовнішньому оформленні аптечних закладів Підприємства, зокрема на вивісці та у зовнішній рекламі, містять ознаки порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, а саме: поширення суб'єктом господарювання неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що можуть вплинути на наміри споживачів щодо придбання товарів саме цього суб'єкта господарювання.

Враховуючи вищевикладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

Приватному підприємству «Темп 2011» (код ЄДРПОУ 37460408) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції у вигляді поширення інформації, яка має вказівки на рівень цін або іншої ознаки ціни, в тому числі «Аптека низькі ц... №1», «НАЙНИЖЧІ ЦІНИ», на вивісці та у зовнішній рекламі аптечних закладів Підприємства, шляхом приведення зовнішнього оформлення всіх

аптечних закладів ПП «Темп 2011» у відповідність до вимог законодавства, а також усунути причини виникнення порушення і умов, що йому сприяють.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані. Про результати розгляду рекомендацій повідомити Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **двомісячний строк** з дня їх отримання із наданням підтвердних документів і матеріалів (фото тощо) фасадів аптечних закладів, які належать Підприємству (53 аптечних закладів згідно з даними, які містяться в Реєстрі місць провадження діяльності з оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами) із зазначенням номера, адреси аптечного закладу.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

**Голова адміністративної колегії -
Голова відділення**

О. Хмельницький